

‘Je moet hoger mikken dan het dorpsniveau’

Oppositie? Sinds burgemeester Patrick Moenaert Open VLD en N-VA binnenloodste in het stadsbestuur, is er nauwelijks nog politieke tegenwind in Brugge. Kritiek op het stedelijke beleid moet dan maar van buiten de gemeenteraad komen. ‘De beleidsvoerders luisteren niet, ze slaan!’ **DOOR STEFAN VANKERKHOVEN / FOTO'S LIES WILLAERT**

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 verruimde burgemeester Patrick Moenaert (CD&V) zijn meerderheid. Sindsdien besturen vier partijen de stad Brugge: CD&V, N-VA, SP.A en Open VLD. De oppositie is afgekald tot Groen! en Vlaams Belang, die vanwege interne partijtwisten nauwelijks nog tijd en zin hebben om de grote Brugse dossiers kritisch te bekijken. Frank Van Hecke (VB) was de voorbije jaren in hoofdzaak bezig met de verdediging van Marie-Rosel Morel, Rita Brauwiers stapte begin dit jaar gefrustreerd uit Groen! na een conflict met het lokale partijbestuur. Zij ontpopte zich tot een Brugse ‘Madame Non’, die uit fundamentalistisch groene principes tegen zowat alles is. Met amper twee verkozen leden in de 47-koppige gemeenteraad kan de groene fractie niet bepaald wegen op het beleid.

Bijna alle overige raadsleden – met uitzondering van ongeleid projectiel Pierre Chevalier (Open VLD) – stappen braafjes in de pas van de autoritair regerende Patrick Moenaert. Alleen als het om het bedreigde groen in zijn geliefde achtertuin Klein Appelmoes gaat, waagt Philip Pierins (SP.A) zich aan periodieke ont-

houding. Alleen Pascal Ennaert en Jürgen Vanpraet (beiden SP.A) durven in ecologische en jeugd dossiers al eens tegengas te geven, tot ergernis van de burgemeester. Bovendien heeft de nieuwe gemeentewet ervoor gezorgd dat veel dossiers aan de democratische controle van de gemeenteraad ontsnappen en enkel nog het schepencollege passeren. Sinds Patrick Moenaert bekendmaakte dat hij eind 2012 de sjerp definitief aflegt, heerst er wel een chronische verkiezingskoorts in Brugge: de kandidaat-opvolgers proberen elkaar voortdurend vliegen af te vangen, waardoor de eensgezindheid vaak zoek is in het schepencollege.

Vanwege deze politieke impasse nodigden wij vier prominente Bruggelingen uit om het beleid kritisch te evalueren en de voornaamste uitdagingen voor Brugge aan te stippen. Vier gesprekspartners uit cruciale domeinen: economie (Jean-Pierre Saelen, zaakvoerder van Dhondt Industrie en voorzitter van VOKA Brugge), toerisme (hotelier Michel Maertens, eigenaar van Hotel Navarra), monumentenzorg (Andries Van den Abeele, oud-schepen en voorzitter van de Marcus Gerards Stichting) en natuurbehoud (Luc Vanneste, woordvoerder van het Groene Gordel Front).

‘De adviezen van de commissie stedenschoon moeten bindend zijn, om te verhinderen dat er nog kemels geschoten worden.’
(Dries Van den Abeele)

‘Patrick Moenaert bestuurt Brugge als een zachte dictator.’
(Luc Vanneste)

‘Toerisme Brugge mist een overkoepelende visie en legt de verkeerde accenten.’
(Michel Maertens)

‘Brugge heeft nood aan een businessplan.’
(Jean-Pierre Saelen)

► **Heren, wat mist Brugge?**

Jean-Pierre Saelen: Brugge heeft het imago van weinig ondernemingsvriendelijke stad. De goede wil is aanwezig bij het stadsbestuur, maar het ontbreekt aan een uitgekende structuur. Het is toch al te gek dat de stedelijke cel lokale economie amper drie personen telt, terwijl de derde stad van Vlaanderen 2000 ambtenaren in dienst heeft. Gent heeft een economisch team met 27 ambtenaren, zelfs Aalst stelt hiervoor acht man ter beschikking. En in Brugge mag de cel economie zich alleen bezighouden met de problematiek van het winkelen en de wekelijkse markten.

Schepen voor Lokale Economie Hilde Decler (CD&V) werkt nu aan een website voor ondernemers, maar dat is ruimschoots onvoldoende. Brugge heeft nood aan een businessplan dat de economische noden in kaart brengt en concrete acties opstelt. Er zijn twee prioriteiten: de nood aan ruimte om te ondernemen, en een efficiënter vergunningsbeleid.

Michel Maertens: Ik zie op toeristisch vlak dezelfde mankementen. Ook in onze sector wordt een ad-hocbeleid gevoerd. Er is geen gestructureerde, overkoepelende visie die bepaalt waar Brugge naartoe wil met zijn toerisme. Er zijn weliswaar enkele losse projecten, maar die stroken niet met de prioriteiten van de sector.

Toerisme Brugge investeert nu zwaar in een *city card*. De voorbije 30 jaar hebben tal van andere Europese steden geëxperimenteerd met zulke kortingspasjes. Amper in twee steden zijn ze een succes. In plaats van daaraan stadsgeld en Vlaamse subsidies te verspillen zou Toerisme Brugge zich beter concentreren op de belangrijke pijnpunten.

En die zijn?

Martens: De vzw Hotels Regio Brugge somt in een lijvig rapport de topprioriteiten op om het verblijfstoerisme te stimuleren. Er moet werk gemaakt worden van een rechtstreekse treinlijn naar Zaventem en een snellere, directe verbinding tussen Brugge en

Lille Europe, desnoods tijdelijk via shuttlebussen. Na het treinongeluk in Halle was Brugge voor toeristen twee weken onbereikbaar met de Thalys en de Eurostar. De hotels hebben zware verliezen geleden. Er is ook nood aan *low cost*-vliegeroutes via de luchthaven van Oostende. Bovendien teert Brugge te eenzijdig op zijn troeven uit het verleden – productvernieuwing en productverdieping zijn dringend geboden. Voorts faalt Brugge op het vlak van ‘internet destination marketing’ bij gebrek aan dossierkennis. Nochtans is de concurrentie van buitenlandse bestemmingen moordend. Die staan op dat vlak veel verder.

Toerismeschepen Jean-Marie Bogaert (N-VA) hoopt dat hij met meer partijgenoten in het federale parlement de druk op de regering kan verhogen om een betere verbinding met Zaventem te realiseren. Zijn inspanningen om het verblijfstoerisme in de wintermaanden te promoten zijn toch succesvol?

Maertens: Het feit dat Toerisme Brugge de nadruk legt op de dalperiodes is positief, maar dat is maar één van de kwalijke punten uit het verleden. Om nu te zeggen dat Jean-Marie Bogaert in zijn opzet geslaagd is, is te kort door de bocht. Rome is ook niet in één dag gebouwd, maar beweren dat december geen dalmaand meer is dankzij de inspanningen van Toerisme Brugge is niet correct. De kerstshoppingweekends scheren hoge toppen, maar de midweeks en ook de periode tussen 15 en 25 december zijn nog altijd matig tot zwak. Bovendien zijn er vijf winterse dalmaanden. Die vier andere maanden redelijk vullen, dat is pas een echte uitdaging. En daar slaagt men niet in.

De kritiek op het Brugse beleid komt in hoofdzaak van diverse actiegroepen. Wordt er door het stadsbestuur naar uw opmerkingen geluisterd?

Luc Vanneste: De beleidsvoerders luisteren niet, ze slaan! Patrick Moenaert bestuurt Brugge als een zachte dictator. Hij mis kent de actiegroepen, wil ons niet ontvangen en negeert onze verzoekschriften. Nochtans zijn wij talrijker dan de spreekwoordelijke

twalf man en een paardenkop. We zijn erin geslaagd om na de eerste ontruiming van het Lappersfortbos in 2002 zomaar 5000 mensen te mobiliseren – de grootste betoging sinds de Tweede Wereldoorlog in Brugge. Alle leden van de actiegroepen zijn mensen die terecht bekommerd zijn om hun leefomgeving, maar die geen gehoor vinden bij het stadsbestuur.

Een voorbeeldje. Het Groene Gordel Front had in 2009 een akkoord met GDF Suez om het laatste stukje bedreigd, zonevreemd Lappersfortbos te redden. Er was 1,6 miljoen euro nodig om het bufferbos aan te kopen. Is dat te veel geld voor onze gezondheid? Er is 10.000 hectare bos te weinig in Vlaanderen. In ruil voor de aankoop van het Lappersfortbos zou er op een andere locatie in Vlaanderen een leegstaand nieuw industrieterrein bezorgd worden aan Fabricom. Er is momenteel in Brugge 36 procent leegstand op de bestaande economische ruimte, er kunnen toch makkelijk inbreidingprojecten gerealiseerd worden in plaats van nieuwe open ruimte aan te boren? Maar nee, de lokale politici hebben die plannen gedwarsboomd, de politie heeft begin 2010 het Lappersfort manu militari ontruimd. Het Groene Gordel Front erkent dat de overheid een groot deel van het Lappersfortbos gered heeft, maar zag toch liever dit stukje zonevreemd bos niet gekapt.

Saelen: Op een andere plek zomaar een bedrijventerrein realiseren is makkelijker gezegd dan gedaan. Ik betwist uw cijfers, want in die zogenaamde vrije economische ruimte zitten ook vakantie domeinen, sportcomplexen en leegstaande boerderijen. Je kunt niet zomaar een verkrotte serre omvormen tot een industriële loods. Een Brugse fabrikant van ramen wil uitbreiden, maar hij vindt geen plek waar hij een nieuwe hangar kan bouwen.

Momenteel is er in Brugge 500 hectare ruimte beschikbaar om te ondernemen, maar 450 hectare daarvan is bestemd voor havenontwikkeling. Er staan amper twaalf bedrijfsgebouwen leeg.

Onlangs werd beslist om de militaire kazerne van Lissewege te herbesteden tot bedrijventerrein. Er is plaats voor 23 ambachtelijke ateliers. Wel, er waren 135 kandidaten voor die site. Je hebt een ijzeren voorraad aan bedrijventerreinen nodig. Het Regionaal Sociaal Overlegcomité heeft berekend dat de netto-behoefte aan extra industriegrond in onze regio tussen nu en 2022 ongeveer 235 hectare bedraagt. Als je er de ruimte bijvoegt die nodig is om die nieuwe bedrijventerreinen te ontsluiten, kom je aan 350 hectare. De beslissing om na de afbakening van het regionaal stedelijk gebied landbouwgrond ten noorden van Brugge – langs de Blankenbergsesteenweg en in de spie tussen beide spoorlijnen – aan te boren, volstaat niet.

Vanneste: Ik wil de degens niet kruisen met VOKA over de leegstand, maar er moeten een databank en een site komen die de leegstand van kantoren, winkelruimtes, bedrijfspanden en industriegronden in de Brugse regio op een correcte manier in kaart brengen.

Andries van den Abeele: De oorzaken van de huidige problemen voor de bedrijven liggen deels in de Brugse cultuur. Het zit niet in de aard van de modale Bruggeling om te ondernemen. Dat los je niet op met ambtenaren in een ‘cel economie’ te stoppen. Vroeger was het de burgemeester zelf die het voortouw nam. Burgemeester Pierre Van Damme (toen CVP) legde industrieterreinen aan en trok naar de Verenigde Staten om Amerikaanse bedrijven naar hier te lokken.

Zo ook Michel Van Maele (toen CVP), de burgemeester die het minst lang zitting heeft gehad en ongetwijfeld het meest heeft gedaan voor Brugge. Hij liet zich adviseren door eminente professoren en deed in het buitenland ideeën op. Van Damme en Van Maele hadden het misschien iets makkelijker dan nu, zij zaten niet vast in een keurslijf. Het waren andere tijden. Maar ze hadden geen legertje ambtenaren nodig om iets te realiseren. Het beleid is niet verbeterd door de inflatie aan ambtenaren. ►

► Ik bespeur bij het huidige stadsbestuur onvoldoende een agressieve houding om de Brugse belangen te verdedigen. Een voorbeeld: alle banken hebben hun provinciale zetel uit Brugge weggehaald. Heeft het stadsbestuur hiertegen geprotesteerd of een poging ondernomen om dat te verhinderen? Nee. In alle andere provincies heeft de Nationale Bank haar zetel behouden in de provinciehoofdstad, behalve in Brugge. Hier stond het stadsbestuur de bank zelfs slaafs toe dat die zetel duur verkocht werd om er appartementen te bouwen.

De stad kon dat toch niet verhinderen? Dat is op andere echelons beslist.

Van den Abeele: Het schepencollege mist een totaalvisie voor de toekomst van de stad. Neem het project aan het station. De voorkant wordt Benidorm en aan de kant van Sint-Michiels wordt een 'kamgebouw' opgetrokken dat herinnert aan de aartslelijke, bureaucratische architectuur van de voormalige DDR. Daar zullen binnenkort 800 Vlaamse en federale ambtenaren gehuisvest worden. Die zitten nu verspreid in diverse panden in de binnenstad. Zij worden onttrokken aan het stadscentrum, waar ze overdag eten en winkelen. Weldra worden ze pendelaars die alleen naar Brugge komen om zich op te sluiten in kantoren aan het station.

De stad wil ook haar administratie centraliseren in een nieuw gebouw aan de beurshal. Het is alsof onze bestuurders nog nooit van het internet gehoord hebben. Is het nog van deze tijd om alles te centraliseren nu iedereen online communiceert? Daarbij wordt er niet vooraf nagedacht over de vele historische panden waarin die administraties huizen en die leeg zullen staan. Welke bestemming krijgen die? Ik zie 't Brugse Vrije en het stadhuis geen evenementenhallen worden.

Maertens: Dat naïeve kortetermijndenken in de politiek stel ik op diverse vlakken vast: urbanisatie, toerisme, groenbeleid en economie.

Van den Abeele: Vroeger was het anders. We hebben in 1972 een structuurplan voor Brugge opgesteld dat binnen en buiten de gemeenteraad op unanieme goedkeuring werd onthaald. Maar toen in 1976 een nieuwe coalitie aan de macht kwam, mocht geen enkele ambtenaar nog het woord 'structuurplan' uitspreken.

Maertens: Waarom ontbreekt bij de huidige beleidsvoerders de reflex om bij belangrijke dossiers het advies van internationale experts in te winnen? Je moet hoger mikken dan het dorpsniveau.

Saelen: De oplossing is de creatie van een stadsgewest. Veel problemen vergen een regionale aanpak. Brugge moet het voortouw nemen om samen met Jabbeke, Zedelgem, Oostkamp, Damme, Knokke-Heist en Blankenberge de pijnpunten structureel aan te pakken. Bedrijventerreinen vinden, de open ruimte beschermen, de haven ontsluiten, die thema's eindigen niet aan de stadsgrens. De perikelen rond het nieuw voetbalstadion zijn daar een perfecte illustratie van.

Vanneste: Het regionale stedelijke gebied zit al in de hoeden van de diverse actiegroepen. Wij kanten ons tegen de verminking van de groene gordel rond Brugge, maar we zijn ook realistisch genoeg om mee na te denken over manieren om de schade te beperken. Er zijn Brugse schepenen die ons, ver weg van de camera's, zeggen: doe zo voort. Maar zodra er een journalist in de buurt is, zwijgen ze. Wij kloppen nu al zeven jaar tevergeefs aan op het stadhuis. Burgemeester Moenaert lacht onze vraag voor een 'thuis-in-de-stad-ambtenaar' of een 'schepenen van Actiegroepen' weg.

Saelen: We kunnen blijven discussiëren, maar op een bepaald moment moeten de beleidsverantwoordelijken een beslissing

nemen. De dossiers moeten vooruitgaan. Neem nu de ontsluiting van de Zeebrugse haven. Actiegroepen kanten zich tegen de verbreding van het Schipdonkkanaal, maar ze bieden geen alternatief. Overheidssubsidies neertellen voor estuaire vaart is geen alternatief. Per slot van rekening is het Schipdonkkanaal honderd jaar geleden ook gegraven. Nu zou dat niet meer kunnen – net als andere grote infrastructuurwerken zoals de uitbouw van de haven of zelfs de E40. Dat men eens becijfert wat plan B – een modernisering van de ringvaart rond Brugge – kost en kijkt wat voor enorme tegenstand dat alternatief zal oproepen. Er is nog een nieuw probleem voor Zeebrugge opgedoken: de windmolenparken in zee hinderen de scheepvaartroutes.

Vanneste: De kern van het probleem is dat de beleidsvoerders de actiegroepen niet als volwaardige gesprekspartners beschouwen. Door in dialoog te gaan kom je tot een aanvaardbaar compromis. Bij de bewonersgroepen zit veel technische bagage. Zij bezitten deskundigheid om samen naar duurzame alternatieven te zoeken.

Maertens: De inspraakvergaderingen die de stad organiseert, zijn in elk geval cinema. De plannen zijn opgemaakt, de beslissing is al genomen, alleen over details mag de burger nog wat palaveren.

**‘Er zijn twee prioriteiten: de nood aan ruimte om te ondernemen, en een efficiënter vergunningsbeleid.’
(Jean-Pierre Saelen)**

Van den Abeele: Enkele jaren geleden heeft de provincie aan vier tuinarchitecten gevraagd om een nieuw ontwerp uit te tekenen voor de omgeving van de Sint-Salvatoriekathedraal. Van die plannen is later niets meer vernomen. Nu heeft de stedelijke groendienst een eigen ontwerp gemaakt, dat tijdens een informatievergadering werd voorgesteld aan de buurtbewoners. Aan de essentie ervan kan niet meer geraakt worden. De helft van het groen verdwijnt, en er wordt een constructie gebouwd die de beslotenheid doorbreekt en gevaarlijk is voor kinderen en bejaarden.

Ook de manier waarop het Graaf Visartpark, het Sebrechtspark en 't Bilkske heringericht werden getuigen van een verkeerde visie. Dat zijn peperdure en weinig esthetische projecten. En dan heeft de stad geen geld om het klooster van de zusters redemptoristinnen in de Katelijnestraat aan te kopen... Bij het Stedenfonds liggen nochtans middelen klaar voor de aankoop van de tuin. Maar nee: een projectontwikkelaar mocht van de stad op die plek flats bouwen. Alleen door de kordate actie van enkele verenigingen kon dat vermeden worden. Er is nochtans een perfect alternatief: de Academie voor schone Kunsten en de Nijverheidsschool kampen met lokalen nood. Nu de locatie op de lijst van te bescher-

men monumenten prijkt, kunnen de renovatiewerken voor 60 procent betaald worden door de Vlaamse overheid. Geld is geen hinderpaal meer, wel een gebrek aan visie en politieke wil.

Maertens: Er zijn nog dossiers die vragen oproepen. Wie zit er te wachten op een Beurshal voor 700 personen aan het station? En dat terwijl Brugge als enige Vlaamse kunststad nog altijd niet over een volwaardige congresinfrastructuur beschikt. Tot overmaat van ramp blokkeert de stad zeven maanden de stadshallen voor culturele manifestaties, zodat er op die plek geen congressen georganiseerd kunnen worden. Met de congressector wordt niet eens gecommuniceerd over alternatieven.

Van den Abeele: Het is hoog tijd dat Brugge opnieuw het kunst- en congrescentrum Oud Sint-Jan in eigen beheer neemt. Dat is de enige oplossing voor deze historische plek. De huidige eigenaar heeft de wil of de centen niet om het congrescentrum naar behoren te laten functioneren. Het is jammer dat baron Hugo Vandamme koppig vasthield aan de declassering en sloop van het koetshuis aan het Zonnekemeers. Want anders stond zijn Museum of History er al en was er al sprake van een opwaardering van die locatie. Toch vermoed ik een verborgen agenda achter de plannen voor Oud Sint-Jan: de verpleegstersschool aankopen en op die plek een hotel bouwen. Ik ben blij dat de voormalige kraamafdeling van het Sint-Janshospitaal – de kant Oostmeers, waar de dienst ruimtelijke ordening gevestigd is – nu ook op de monumentenlijst staat. De vertegenwoordigers van de Unesco (*de cultuurorganisatie van de Verenigde Naties, nvdv.*) vroegen zich bij hun bezoek aan Brugge verwonderd af waarom dit negentiende-eeuwse gebouw nog niet beschermd was.

Was het niet onverantwoord van de Marcus Gerards Stichting om een brief te schrijven naar de Unesco? Zo berokkent de Stichting toch onherstelbare schade aan het internationale imago van Brugge?

Van den Abeele: De schade wordt niet berokkend door degenen die iets aanklagen maar door degenen die er de oorzaak van

zijn. Ik heb de stad tien jaar lang gewaarschuwd voor een aantal onaangepaste ingrepen, en ik heb gewezen op de noodzaak om zich aan te passen aan het statuut van werelderfgoed. Ik kreeg nauwelijks respons. Wil Brugge zijn titel van werelderfgoed behouden, dan moet de binnenstad als stadsgezicht beschermd worden. Ook de diensten van het Vlaams Gewest zijn in gebreke gebleven.

Nadat het strenge Unescorapport bekend was, hebben het Vlaams Gewest en de stad Brugge tegen beter weten in verklaard dat het rapport gunstig was, en dat ze wel eens zouden kijken of ze er iets mee konden aanvangen. Dat is een gevaarlijke houding. Denken ze dan werkelijk dat die reacties niet bij de Unesco terecht komen?

Er gebeuren voortdurend dingen die ongepast zijn. Ik kan u wekelijks iets laten zien. Vindt u het aanvaardbaar dat een restauranthouder in de Langestraat zomaar de toestemming krijgt om de gevel van twee zeventiende-eeuwse arbeidswoningen te *massacreren*?

Qua monumentenzorg beschikt Brugge over twee uitstekende instrumenten: de stedelijke dienst monumentenzorg en de commissie stedenschoon. Beide organen geven bij elk dossier deskundig advies. Maar die adviezen worden door het schepencollege soms zomaar van tafel geveegd! Eigenlijk zouden die adviezen bindend moeten zijn, om te verhinderen dat er nog *kemels* geschoten worden.

Nu stemt het stadsbestuur ermee in dat langs de Predikerherenrei een gebouw uit 1810 gesloopt wordt om er een nieuw rijksarchief te bouwen. In 2000 heeft het college nochtans zelf beslist, op advies van monumentenzorg, dat dit gebouw als stadslandschappelijk geheel heel waardevol was en behouden moest worden. Nu is het dat plots niet meer. Begrijp wie kan. Ik vind Patrick Moenaert een goede burgemeester, maar ik heb de indruk dat de schwing er sinds 2002 een beetje uit is. En vooral de monumentenzorg lijdt daaronder. ☒